

Na pierwszy dzień kontroli obowiązywało 7 umów z osobami do pomocy w rodzinach zastępczych zawodowych oraz rodzinnych domach dziecka. Wszystkie umowy zawarte zostały do 31 grudnia 2021 r.

[Dowód: akta kontroli str.215-233]

Zespół przeanalizował realizację art. 180 pkt 10 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, tj. zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku badań lekarskich. Pisemną informację w tym zakresie przekazała w formie pisemnej Dyrektor PCPR. W momencie umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej, dziecko zapisywane było przez rodzinę do Samodzielnych Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej w miejscu zamieszkania. Jeśli umieszczenie dziecka następowało w trybie interwencyjnym w związku z zagrożeniem życia to wzywana była policja i pogotowie. Dziecko zostało zgłoszone do ubezpieczenia zdrowotnego rodziców zastępczych. Koordynator lub pracownik pracujący z rodziną monitorował dopełniania tych obowiązków. Ponadto, w ramach współpracy z instytucjami zewnętrznymi skierowano dzieci na przesiewowe badania wzroku, następnie do okulisty, po czym zakupiono dzieciom okulary korekcyjne. Zespół kontrolujący prawidłowo ocenił realizację ww. zapisów ustawy.

[Dowód: akta kontroli str.234-235]

Zgodnie z art. 128 ustawy o wspieraniu rodziny, organizator rodzinnej pieczy zastępczej ocenia rodzinę zastępczą oraz prowadzącego rodzinny dom dziecka. Pierwszej oceny dokonuje nie później niż przed upływem roku od umieszczenia w nich pierwszego dziecka, kolejnej po upływie roku od pierwszej oceny, a następnych nie rzadziej niż co 3 lata, do czego zobowiązuje art. 134 ust. 1 i 2 ustawy. Ocenie podlegają predyspozycje do pełnienia powierzonej funkcji rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka oraz jakość dotychczas wykonywanej pracy (art. 132 ww. ustawy), a przeprowadza się ją przy konsultacji co najmniej z koordynatorem rodzinnej pieczy oraz asystentem rodziny pracującym z rodziną dziecka (art. 133 ustawy).

Kontrolujący na podstawie analizy przedstawionych akt stwierdzili, że Organizator pieczy na terenie powiatu tucholskiego dokonywał ocen rodzin nie przekraczając terminów wyznaczonych w art. 134 ustawy oraz realizował je z udziałem koordynatora. Trudno natomiast określić czy ocena została dokonana również z udziałem asystenta rodziny współpracującym z rodziną biologiczną, ponieważ brak podpisu asystenta w końcowej ocenie. W przypadku kiedy rodzina nie współpracuje z asystentem, dla zachowania przejrzystości dokumentacji, zespół proponuje zamieszczanie takiej informacji w karcie. Ponadto, zasugerowano, aby w ocenie rodziny znajdował się wyraźny wniosek dotyczący predyspozycji i jakości sprawowanej funkcji, czyli celu dokonania oceny.

Z dokonaną oceną zapoznawano rodziców zastępczych, uzupełniając ją o możliwość wniesienia zastrzeżeń, co stanowi prawidłową realizację art. 134 ust. 2a ustawy.

[Dowód: akta kontroli str.236-245]

Ponadto, zgodnie z art. 134 ust. 4 ustawy, w przypadku rodzin zastępczych zawodowych oraz rodzinnych domów dziecka w celu ustalenia zasadności przedłużenia okresu obowiązywania umowy, o której mowa odpowiednio w art. 54 i 62 ustawy, oceny dokonuje się także na trzy miesiące przed wygaśnięciem tej umowy.

Podczas kontroli zbadano wykonywanie zapisów art. 83 i 84 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, tj. przyznawanie dofinansowań, świadczeń i środków finansowych dla rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka.

Na terenie powiatu tucholskiego obowiązuje Zarządzenie nr 16/2015 Kierownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi z 1 grudnia 2015 r. w sprawie zasad finansowania i przyznawania środków na realizację zadań z zakresu pieczy zastępczej, określające m.in. zasady finansowania świadczeń fakultatywnych, zatrudniania osób do pomocy oraz korzystania z rodzin pomocowych. PCPR na miarę swoich możliwości finansowych udzielało wsparcia finansowego wynikającego z art. 83 oraz 84 ustawy. W okresie objętym kontrolą nie zdarzyły się sytuacje wydania decyzji odmownej. Zespół przeanalizował dokumentację dotyczącą udzielania świadczeń fakultatywnych i ocenił ją prawidłowo. Po złożeniu wniosku o przyznanie świadczenia na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami dziecka przyjmowanego do pieczy wszczęto postępowanie administracyjne. Po uzyskaniu opinii koordynatora o zasadności przyznania pomocy wydano decyzję. Po wydatkowaniu świadczenia, przedstawiono PCPR faktury potwierdzające wydatkowanie środków zgodnie z przeznaczeniem.

[Dowód: akta kontroli str.246-269]

W powiecie tucholskim diagnozy psychofizyczne dzieci sporządzane były przez psychologa. Zawierały: dane dziecka, analizę diagnostyczną zawierającą informacje dotyczące rozwoju dziecka, w tym rozwoju emocjonalnego, społecznego, opiekuńczego, rozwojowego, przyczyny kryzysu w rodzinie oraz wpływ tego kryzysu na rozwój dziecka, relacje dziecka z najbliższym otoczeniem oraz osobami ważnymi dla dziecka, poznawczy, fizyczny stan dziecka, przygotowanie do usamodzielnienia, mocne strony dziecka, a także zawierały wskazówki do dalszej pracy z dzieckiem. W dokumentacji rodzin nie odnaleziono natomiast poświadczeń udostępniania diagnozy psychofizycznej rodzicom zastępczym, w przypadku jej opracowania już po umieszczeniu dziecka w rodzinie.

W okresie epidemii COVID-19 diagnoza sporządzana była zdalnie.

[Dowód: akta kontroli str.270-271]

W ramach prowadzonej kontroli inspektorzy poddali analizie także dokumentację dotyczącą dziecka, w tym Plany Pomocy Dziecku (zwane dalej planami lub PPD) oraz ich modyfikacje. §

Zgodnie z art. 77 ust. 3 pkt 2 ustawy, do zadań koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej należy przygotowanie, we współpracy odpowiednio z rodziną zastępczą lub prowadzącym rodzinny dom dziecka oraz asystentem rodziny lub podmiotem organizującym pracę z rodziną, planu pomocy dziecka. Analiza dokumentacji potwierdziła, że plan opracowywano w konsultacji z rodziną zastępczą, której podpis widniał na dokumencie jako dowód zapoznania się z jego treścią oraz założeniami. W okresie kontroli 10 rodzin biologicznych dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie tucholskim współpracowało z asystentem rodziny. W opisywanej dokumentacji nie odnaleziono potwierdzenia współpracy przy współtworzeniu planu z asystentem lub pracownikiem socjalnym, w związku z czym trudno ocenić pełną realizację art. 77 ust. 3 pkt 2 ustawy. W przypadku, kiedy rodzina biologiczna nie współpracuje z Ośrodkiem Pomocy Społecznej taka informacja powinna znaleźć się w dokumencie. Zespół kontrolujący w rozmowie podsumowującej zasygnalizował zawieranie w PPD powyższych informacji, tym

bardziej, że np. w planie dziecka jest zapis, iż dokument został opracowany na podstawie m.in. informacji uzyskanych od asystenta rodziny lub pracownika socjalnego z rejonu rodziny biologicznej.

Ponadto zwrócono uwagę, iż w nie wszystkich planach określono główny cel pracy z dzieckiem oraz nie wyodrębniono na podstawie jakich wskaźników, czy dokumentów plan został opracowany.

Stwierdzono, że PPD podzielony jest na 8 obszarów: dane osobowe dziecka wraz możliwością powrotu dziecka do rodziny biologicznej, diagnoza rodziców biologicznych, podstawa opracowania planu i cel główny, diagnoza dziecka, cele szczegółowe (edukacyjne, wychowawcze, zdrowotne, interpersonalne) rodzaj pomocy i wsparcia. Plan na końcu zawiera datę sporządzenia oraz podpis koordynatora i rodziców zastępczych. W ocenie osób kontrolujących poza określonymi celami szczegółowymi, w planie powinny znajdować się konkretne zadania/ działania służące do realizacji tych celów, względnie osoby odpowiedzialne, czy terminy lub okres realizacji (w stosunku do każdego działania). W niektórych planach mylnie zinterpretowano wskazane cele, np. kontrola zdrowia

Z zasady PPD jest tworzony na rok, a jego modyfikacji dokonywano na posiedzeniach Zespołu ds. Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka. Ze względu na dość krótki okres obowiązywania planu, modyfikacji z reguły nie tworzono.

[Dowód: akta kontroli str.272-319]

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej na terenie powiatu tucholskiego dokonywał oceny sytuacji dziecka umieszczonego w tej pieczy zgodnie z art. 131 ust. 1 ustawy, a po dokonaniu oceny wnioski wraz z zasadnością pobytu w pieczy były przekazywane do właściwego Sądu. Dokument zawierał informację o całokształcie sytuacji osobistej dziecka oraz sytuacji rodziny dziecka, co stanowi również prawidłową realizację art. 47 ust. 5 ustawy.

Druk protokołu oceny zawierał wszystkie obszary zawarte w art. 129 ustawy. W pkt 8 zawierającym odniesienie do analizy stosowanych metod pracy koordynatorzy wymieniali jedynie np. metodę indywidualną, grupową, analizę dokumentów, wywiad, metodę planu pomocy dziecku, co nie stanowi analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem. Dokonana ocena okresowa dziecka powinna być odzwierciedleniem formalnej pracy koordynatora z rodziną zastępczą

[Dowód: akta kontroli str.320-329]

Skontrolowano także realizację art. 130 ust. 1 ustawy, który wskazuje z czyim udziałem należy dokonywać oceny sytuacji dziecka. W związku z sytuacją epidemiczną w kraju, wprowadzono Zarządzenie nr 6/2020 Kierownika PCPR w Tucholi z dnia 13 marca 2020 r. w sprawie przeciwdziałania rozprzestrzeniania się koronawirusa wśród pracowników PCPR w Tucholi w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie powiatu tucholskiego oraz innych osób korzystających z innych usług jednostki. W związku z tym udział osób uwzględnionych w art. 130 ust 1 ustawy został ograniczony.

[Dowód: akta kontroli str.330-331]

Podczas dokonywania okresowej oceny sytuacji dziecka współpracowano z OPS w miejscu zamieszkania rodziny biologicznej dziecka, gdzie wysyłano prośby o wydanie opinii w zakresie funkcjonowania rodziców biologicznych. W miarę możliwości asystenci rodzin uczestniczyli w spotkaniach. Pobierano też opinię o funkcjonowaniu dziecka w szkole czy przedszkolu. Do udziału w zespołach zapraszano rodziców biologicznych.

[Dowód: akta kontroli str.332]

Podczas trwania czynności kontrolnych zbadano realizację art. 4a ustawy, tj. obowiązku wysłuchania dzieci przebywających w pieczy zastępczej w szczególności dokonując okresowej oceny ich sytuacji życiowej oraz kwalifikując je do przysposobienia, jeśli ich wiek i stopień dojrzałości na to pozwalają. Kontrola wykazała, że po wysłuchaniu zostaje sporządzony protokół wysłuchania dziecka, dołączony do dokumentacji koordynatora. W okresie ograniczeń, ze względu na pandemię, powyższe nie było w pełni realizowane, jednak pracownicy Centrum pozostawali w stałym kontakcie w rodzinami. Działania Centrum w zakresie realizacji ww. art. ustawy oceniono pozytywnie.

[Dowód: akta kontroli str.333-334]

Zgodnie z art. 38 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny, kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie obowiązany do finansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej jest obowiązany dochodzić świadczeń alimentacyjnych w przypadku, gdy od umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej upłynął rok. Dyrektor PCPR w Tucholi podejmował działania w tym zakresie. Od września 2019 r. do dnia kontroli 27 pozwów alimentacyjnych, z czego 21 jest w trakcie postępowania. Powyższe zostało potwierdzone w dokumentacji wychowanków.

[Dowód: akta kontroli str.335]

Zespół kontrolujący przeanalizował realizację art. 47 ust. 7 ustawy, tj. złożenie wniosku o wszczęcie z urzędu postępowania o wydanie zarządzeń wobec dziecka celem uregulowania jego sytuacji prawnej. Realizację przepisów ustawy w tym zakresie zespół ocenił pozytywnie.

[Dowód: akta kontroli str.336-340]

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, wykonując zapis art. 76 ust. 4 pkt 16 ustawy, współpracowało z Kujawsko-Pomorskim Ośrodkiem Adopcyjnym w Toruniu Oddział w Bydgoszczy, gdzie wraz ze zgłoszeniem przekazywano dokumentację wymienioną w art. 139a ustawy.

W okresie objętym kontrolą toczyły się 3 postępowania rozpoczęte przed okresem kontrolowanym, natomiast w tym czasie 17 dzieci zostało zgłoszonych do przysposobienia. Zakwalifikowano 3 dzieci. Obecnie 1 dziecko oczekuje na zgłoszenie do Ośrodka Adopcyjnego z uwagi na kompletowanie dokumentacji.

[Dowód: akta kontroli str.341-342]

Zespół kontrolujący przeanalizował proces zgłaszania dzieci do ośrodka adopcyjnego i ocenił go pozytywnie.

• Instytucjonalna forma pieczy zastępczej

Na terenie powiatu tucholskiego na dzień 21 czerwca 2021 r. funkcjonowały dwie placówki opiekuńczo-wychowawcze. Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 1

w Gostycynie oraz Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 2 w Żalnie, które są placówkami socjalizacyjnymi. Ilościowe dane na temat stanu wychowanków oraz informacje dotyczące przekroczeń limitu miejsc w instytucjonalnej pieczy zastępczej w formie pisemnej przedłożyła Dyrektor PCPR.

W okresie objętym kontrolą miały miejsce sytuacje przekroczenia limitu przyjęć. W 2019 r. umieszczono 1 dziecko w placówce ponad limit, zgodnie z uzyskaną zgodą Wojewody. W 2020 r. do POW nr 1 w Gostycynie ponad stan przyjęto 4 dzieci (rodzeństwo). Dzieci zostały umieszczone bez konieczności uzyskania zgody Wojewody, zgodnie z art. 15 zzzzz ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.

[Dowód: akta kontroli str.343-344]

V. Tworzenie warunków do powstawania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka, rodzin pomocowych.

PCPR w Tucholi realizując zapis art. 180 pkt 4 ustawy, prowadziło intensywną promocję rodzicielstwa zastępczego. W okresie od września 2019 r. do czerwca 2021 r. PCPR w Tucholi prowadziło w środowisku lokalnym oraz prasie lokalnej akcję promującą zastępczą formę opieki rodzinnej. Promocja rodzicielstwa zastępczego, ze względu na pandemię nie odbyła się tak jak co roku podczas Dnia Rodzicielstwa Zastępczego, połączonego z Przeglądem Twórczości Osób Niepełnosprawnych oraz Dniem Dziecka organizowanym przez PCPR. Ulotki promujące rozdawane były przez koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej oraz pracownika socjalnego z zachowaniem reżimu sanitarnego przed zebraniem wiejskimi gmin, nagrany też został film zachęcający do utworzenia rodziny zastępczej pn. „Zastępcze serca”, zamieszczony na stronie PCPR. Ponadto Centrum przystąpiło do I edycji konkursu „Dzień Rodzicielstwa Zastępczego – kampania społeczna ogłoszonego przez Ernst & Young Fundacja. Celem konkursu było przeprowadzenie kampanii społecznej na rzecz rodzicielstwa zastępczego, która miała się przyczynić m.in. do dbania o dobry wizerunek rodzin zastępczych, pozyskiwanie nowych kandydatów na rodziców zastępczych, wolontariuszy. W ramach powyższego projektu powstały banery, które umieszczone zostały na terenie powiatu. W czerwcu 2021 r. częściowe zniesienie obostrzeń pozwoliło na przeprowadzenie promocji rodzicielstwa zastępczego. Odbył się Powiatowy Dzień Dziecka, połączony z Dniem Rodzicielstwa zastępczego i przeglądem Twórczości Osób Niepełnosprawnych, podczas którego mieszkańcy powiatu mieli możliwość uzyskania informacji o rodzicielstwie zastępczym. Działania centrum promowane były również przez media społecznościowe, lokalną prasę oraz radio. Kontrolującym przedstawiono artykuły dotyczące rodzicielstwa zastępczego opublikowane w Tygodniku Tucholskim.

[Dowód: akta kontroli str.345-346]

Kontrolującym został również zaprezentowany film promocyjny PCPR w Tucholi.

Działania Centrum w zakresie promowania idei rodzicielstwa zastępczego zespół kontrolny ocenił wysoko.

VI. Organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności poprzez organizowanie specjalistycznego poradnictwa, pomocy wolontariuszy

Realizując zadania z art. 76 ust. 4 pkt 14 ustawy o wspieraniu rodziny Organizator rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie tucholskim zapewniał rodzicom możliwość korzystania z indywidualnych porad. W ramach projektu „Rodzina w Centrum 2” oraz „Rodzina w Centrum 3” rodziny zastępcze niezawodowe miały dostęp do psychologa, pedagoga, prawnika, a także możliwość skorzystania z terapii rodzinnej. Rekrutacja do projektu odbywała się na bieżąco, poradnictwo przeprowadzane było według zgłaszanych potrzeb w godzinach pracy Urzędu oraz w godzinach popołudniowych i w weekendy. Poradnictwo było realizowane w formie stacjonarnej oraz mobilnej. Szczegółowych informacji dotyczących dostępu do specjalistycznego poradnictwa udzieliła Dyrektor PCPR w formie pisemnej.

[Dowód: akta kontroli str.347-348]

W 2021 r. została zawarta 1 umowa z wolontariuszem, który pomaga w zajęciach prowadzonych dla dzieci z pieczy zastępczej oraz imprezach organizowanych na ich rzecz. Umowa obowiązuje do 31 grudnia 2021 r. W okresie objętym kontrolą nie została powołana rodzina pomocowa. Dla dzieci z rodzin zastępczych prowadzone były korepetycje z przedmiotów: język polski, język angielski, matematyka w ramach środków pozyskanych przez PCPR z projektu „Fajnie być razem”.

[Dowód: akta kontroli str.349-353]

Na terenie powiatu tucholskiego funkcjonowała grupa wsparcia, prowadzona w ramach projektu „Rodzina w Centrum”. Celem grup wsparcie jest m.in. dostarczenie emocjonalnego wsparcia i praktycznej pomocy w radzeniu sobie z problemami wspólnymi dla wszystkich członków rodzin oraz wymiana doświadczeń. Spotkania odbywały się średnio 2 razy w miesiącu i trwają kilka godzin. W trakcie spotkania rodziny otrzymują catering. Tematyka oraz liczba uczestników została przedstawiona w formie pisemnej.

[Dowód: akta kontroli str.354-359]

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w okresie objętym kontrolą realizował kilka projektów, na które pozyskał dodatkowe środki. W ramach projektów utworzono m.in. klub młodzieżowy, pozyskano środki na kampanie promującą. Ponadto utworzono Stowarzyszenie „Jak w rodzinie”, w ramach którego organizowano warsztaty rozwojowe dla dzieci oraz organizacje imprez dla rodzin zastępczych.

Wsparcie udzielane rodzinom zastępczym zespół kontrolujący ocenił wysoko.

VII. Prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz powoływanie centrów do obsługi placówek opiekuńczo- wychowawczych

Zgodnie z Oświadczeniem Dyrektora PCPR, Powiat Tucholski nie prowadzi placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym.

Nie powołano centrum administracyjnego dla obsługi placówek opiekuńczo-wychowawczych. Od 1 maja 2021 r. obsługę 2 placówek opiekuńczo-wychowawczych w zakresie finansowo-księgowym prowadzi Powiatowy Zakład Obsługi w Tucholi. Do 30 kwietnia 2021 r. placówki zatrudniały głównego księgowego. Z chwilą przejścia

głównego księgowego na emeryturę sprawy finansowe prowadzone są przez PZO. Pozostałe czynności realizowane były przez POW nr 1 w Gostycynie. Placówka ta obsługuje POW w Żalnie.

[Dowód: akta kontroli str.360]

VIII. Działalność koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie na dzień rozpoczęcia kontroli zatrudniało 4 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej oraz jednego pracownika socjalnego wykonującego zadania koordynatora. Centrum nie posiadało procedury koordynacji rodzinnej pieczy regulującej pracę koordynatora w zakresie współpracy z rodziną.

Zgodnie z art. 77 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny, koordynator rodzinnej pieczy zastępczej nie może mieć pod opieką więcej niż 15 rodzin zastępczych. Z oświadczenia Dyrektora PCPR wynika, że koordynatorzy w dniu kontroli spełniali ustawowy wymóg.

[Dowód: akta kontroli str.361]

Analiza dokumentacji potwierdza realizację na terenie powiatu tucholskiego zadania wynikającego z art. 77 ust. 1 ustawy, stanowiącego, że rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka obejmowane są na ich wniosek opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Ust. 2 ww. art. ustawy wskazuje natomiast, że koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej wyznacza organizator po zasięgnięciu opinii odpowiednio rodziny zastępczej. Realizacja powyższego artykułu w PCPR w Tucholi przedstawiła Dyrektor PCPR w formie pisemnej. Dyrektor Centrum wraz z koordynatorem, którego wytypował biorąc pod uwagę ilość rodzin z którymi współpracuje oraz brak zależności między rodziną a pracownikiem spotykał się z rodziną i przedstawiał koordynatora. Rodzina miała wówczas możliwość wyrażenia ustnej zgody na wskazanego koordynatora.

[Dowód: akta kontroli str.362-364]

Zespół kontrolujący przyjął wyjaśnienia Dyrektora, jednak zasugerował, aby opinia oraz wyznaczenie koordynatora znalazło wyraźne odzwierciedlenie w dokumentacji rodziny, tj. posiadało pisemną formę. W trakcie kontroli inspektorom przedstawiono wzór nowego druku, który zaopiniowano pozytywnie.

Zespół kontrolny zbadał realizację zadań koordynatora zawartych w art. 77 ust. 3 pkt 1-7 ustawy. Na podstawie analizowanej dokumentacji kontrolujący stwierdzili podejmowanie działań we wszystkich obszarach wymienionych w przytoczonym artykule. Ponadto koordynatorzy złożyli szczegółowe wyjaśnienia dotyczące realizowania zadań w formie protokołów.

[Dowód: akta kontroli str. 365-372]

Koordynatorzy dokumentowali pracę z rodziną m.in. poprzez: notatki służbowe ze spotkania z rodziną, indywidualną kartę pracy koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej z rodziną zastępczą, kartę rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka, kartę dziecka zawierającą podstawowe informacje o dziecku.

[Dowód: akta kontroli str.373-396]

W myśl art. 77 ust. 3 pkt 7 ustawy o wspieraniu rodziny, koordynator ma obowiązek sporządzania sprawozdania z efektów pracy za miniony rok i przedkładania je organizatorowi rodzinnej pieczy zastępczej. Zespół kontrolujący potwierdził wywiązywanie się Kierownika

Działu z obowiązku, jednak stwierdził przedłożenie zbiorczego sprawozdania z efektów pracy koordynatorów za rok 2020 na podstawie złożonych (ustnych) sprawozdań każdego koordynatora. W rozmowie podsumowującej zwrócono uwagę na konieczność składania sprawozdania przez każdego koordynatora z zakresu wykonywanych przez niego zadań.

[Dowód: akta kontroli str.397-403]

Koordinatorzy rodzinnej pieczy zastępczej w okresie objętym kontrolą podnosili swoje kwalifikacje poprzez udział w szkoleniach i systematyczne samokształcenie (zgodnie z art. 77 ust. 5 ustawy). Kontrolującym został przedstawiony szczegółowy wykaz ukończonych szkoleń.

[Dowód: akta kontroli str.404-405]

Prawidłowo oceniono również realizację art. 77 ust. 6 ustawy, który zakłada, że koordynator rodzinnej pieczy zastępczej ma prawo do korzystania z poradnictwa zawodowego, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie jego kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego.

[Dowód: akta kontroli str. 406]

IX. Finansowanie świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych na jego terenie lub na terenie innego powiatu.

PCPR po otrzymaniu postanowienia sądu o utworzeniu rodziny zastępczej podejmowało działania mające na celu ich finansowe wsparcie. Zgodnie z art. 80 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o wspieraniu rodziny, Centrum udzielało rodzinom zastępczym świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania każdego umieszczonego w niej dziecka w wysokości 694 zł miesięcznie w rodzinie zastępczej spokrewnionej, a w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej zawodowej lub niezawodowej oraz rodzinnym domu dziecka - 1052 zł miesięcznie.

Ponadto, zgodnie z Obwieszczeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej w sprawie wysokości kwot świadczeń przysługujących rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka oraz wysokości pomocy dla osoby usamodzielnianej z dnia 10 marca 2021 r.

zmianie uległy wysokości kwot, o których mowa w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2020 r. poz. 821 z późn.zm.). W związku z powyższym świadczenie na pokrycie kosztów na utrzymanie dziecka rodzinie zastępczej spokrewnionej wyniosło od 1 czerwca - 746 zł, natomiast dla rodziny niezawodowej, zawodowej oraz rdd – 1131 zł. Na terenie powiatu tucholskiego w związku ze zmianami dotyczącymi wysokości świadczeń wydano nowe decyzje administracyjne.

Ponadto, na wniosek rodziny zastępczej, zgodnie z art. 88 ust. 1 ww. ustawy, PCPR przyznawało świadczenia i dodatki, o których mowa w art. 81 i 83 ustawy. Zgodnie z obowiązującymi od 1 kwietnia 2016 r. przepisami znowelizowanej ustawy o wspieraniu rodziny, wprowadzonymi ustawą z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci, rodzinie zastępczej do świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka, na każde

umieszczone dziecko w wieku do ukończenia 18 roku życia przyznano dodatek w wysokości 500 zł miesięcznie, zwany „dodatkiem wychowawczym”.

PCPR w Tucholi wypłaciło w 2019 r. od 1 września dodatek wychowawczy 57 rodzinom zastępczym, w których przebywało 113 wychowanków na łączną kwotę 225.409,74 zł. W 2020 r. wypłacono z tego tytułu 704.628,10 zł, dla 59 środowisk zastępczych, opiekujących się łącznie 126 podopiecznymi. W 2021 r. do dnia kontroli, dla 58 rodzin zastępczych, w których przebywało 126 wychowanków, PCPR wypłaciło 321.086,64 zł.

[Dowód: akta kontroli str.407-408]

W 2019 r., od 1 września świadczeniami na pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych objęto łącznie 65 rodziny zastępcze, w których wychowywało się 131 dzieci, w tym:

- 25 rodzin zastępczych spokrewnionych dla 36 dzieci,
- 28 rodzin zastępczych niezawodowych dla 49 dzieci,
- 10 rodzin zastępczych zawodowych dla 29 dzieci,
- 2 rodzinne domy dziecka dla 17 dzieci.

Kwota wypłaconej pomocy pieniężnej na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w roku 2019 wyniosła 519.665,33 zł. Dodatkowo wypłacono świadczenia na pokrycie zwiększenia kosztów utrzymania dziecka w tym niepełnosprawnego łącznie w kwocie 12.714,44 zł.

W 2020 roku świadczeniami na pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych objęto 69 rodzin, w których wychowywało się 149 dzieci, w tym:

- 27 rodzin zastępczych spokrewnionych dla 38 dzieci,
- 25 rodzin zastępczych niezawodowych dla 39 dzieci,
- 14 rodzin zastępczych zawodowych dla 49 dzieci,
- 3 rodzinne domy dziecka dla 23 dzieci.

Kwota wypłaconej pomocy pieniężnej na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w roku 2020 wyniosła 1.551.573,15 zł. Dodatkowo wypłacono świadczenia na pokrycie zwiększenia kosztów utrzymania dziecka, w tym niepełnosprawnego, łącznie w kwocie 39.273,68 zł.

W 2021 roku do dnia kontroli tj. 20 czerwca br. świadczeniami na pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych objęto 68 rodzin, w których wychowywało się 146 dzieci, w tym:

- 26 rodzin zastępczych spokrewnionych dla 37 dzieci,
- 23 rodzin zastępczych niezawodowych dla 31 dzieci,
- 16 rodzin zastępczych zawodowych dla 55 dzieci,
- 3 rodzinne domy dziecka dla 23 dzieci.

Kwota wypłaconej pomocy pieniężnej na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w roku 2021 wyniosła 865.909,75 zł. Dodatkowo wypłacono świadczenia na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka w tym niepełnosprawnego łącznie w kwocie 20.409,44 zł.

W rodzinnej pieczy zastępczej na terenie innych powiatów przebywało 11 dzieci pochodzących z powiatu tucholskiego. Kwota wydatkowana na ich sfinansowanie w okresie objętym kontrolą wyniosła w 2019 r. – 67.828,19 zł, w 2020 r. – 192.511,86 zł, a w 2021 r.

do dnia kontroli – 70.039, 68 zł. Łączna kwota wydatków zwrotu za okres objęty kontrolą wyniosła 330.379,73 złotych.

Liczba wychowanków pochodzących z innych powiatów umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie powiatu tucholskiego wyniosła 56. Kwota zwrotu z tytułu ich utrzymania w okresie objętym kontrolą wyniosła w 2019 r. – 443.819,52, w 2020 r. – 1.226.899,51 zł., a w 2021 r. – 627.619,52 zł. Łączna kwota zwrotu wyniosła: 2.338.338,55 złotych.

W placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie powiatu tucholskiego w okresie objętym kontrolą przebywało 19 wychowanków z innych powiatów. Łączna kwota zwrotu wyniosła 2.201.653,57 złotych.

Na terenie innych powiatów w instytucjonalnej pieczy zastępczej przebywa 1 wychowanka pochodząca z powiatu tucholskiego. Łączna kwota wydatkowana w okresie objętym kontrolą wyniosła 141.918,62 złotych.

[Dowód: akta kontroli str.409-412]

X. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych, o których mowa w art. 180

pkt 14 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie sprawozdań rzeczowo-finansowych z wykonywania zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej (Dz.U. z 2019 r. poz. 1195)

W okresie poddanym kontroli PCPR w Tucholi, z zachowaniem wymaganego terminu, sporządzało sprawozdania rzeczowo-finansowe z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej za okres:

- od 1 lipca do 31 grudnia 2019 r. – przekazane zostało do Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy w dniu 30 stycznia 2020 r.,
- od 1 stycznia do 30 czerwca 2020 r. - przekazane zostało do Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy w dniu 7 lipca 2020 r.,
- od 1 lipca do 31 grudnia 2020 r. – przekazane zostało do Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy w dniu 29 stycznia 2021 r.

Kwartalne sprawozdanie z realizacji dodatku wychowawczego i dodatku do zryczałtowanej kwoty, o czym mowa w przywołanym wyżej rozporządzeniu MRiPS, za 2019, 2020 i 2021 r. przekazane zostały do Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy za okres:

- od 1 lipca do 30 września 2019 r. – w dniu 15 października 2019 r.,
- od 1 października do 31 grudnia 2019 r. – w dniu 15 stycznia 2020 r.,
- od 1 stycznia do 31 marca 2020 r. – w dniu 14 kwietnia 2020 r.,
- od 1 kwietnia do 30 czerwca 2020 r. - w dniu 6 lipca 2020 r.,
- od 1 lipca do 30 września 2020 r. – 15 października 2020 r.,
- od 1 października do 31 grudnia 2020 r. – 15 stycznia 2021 r.,
- od 1 stycznia do 31 marca 2021 r. – w dniu 29 kwietnia 2021 r.

XI. Ponoszenie odpłatności rodziców biologicznych za pobyt dzieci w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz przekazywanie do BIG informacji, o których mowa w art. 193 ust. 8 ustawy o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej

Zgodnie z art. 194 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny, starosta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed jego umieszczeniem w pieczy zastępczej, po przeprowadzeniu postępowania wszczętego z urzędu, w formie decyzji administracyjnej ustala wysokość opłaty rodziców biologicznych za pobyt dziecka w pieczy. Na podstawie art. 182 ust. 3 ustawy do wydawania decyzji w swoim imieniu może upoważnić kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie.

Rada Powiatu Tucholskiego, realizując zapis art. 194 ust. 2 w drodze Uchwały Nr VII/143/2012 z dnia 27 kwietnia 2012 r. określiła szczegółowe warunki umorzenia w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalenia opłaty za pobyt dziecka oraz osoby pełnoletniej w instytucjonalnej i rodzinnej pieczy zastępczej. Dokument znajduje się na stronie BIP Powiatu Tucholskiego. W powiecie tucholskim w okresie objętym kontrolą rodzicom biologicznym odstępowano od ustalenia opłaty. Wyłącznie w dwóch przypadkach wydano decyzje ustalające odpłatność za pobyt dzieci w pieczy. Rodzice biologiczni zwrócili się o umorzenie należnej kwoty wraz z odsetkami. Przesłanką do odstąpienia od ustalenia opłaty jest regulowanie zobowiązań alimentacyjnych wobec dzieci.

W okresie kontroli nie została zgłoszona żadna informacja o powstaniu zaległości z tytułu nieuiszczenia opłat przez rodziców za pobyt dzieci w pieczy zastępczej. Szczegółowe wyjaśnienia zostały złożone przez Dyrektora Centrum w załączonym protokole.

[Dowód: akta kontroli str. 413]

XII. Sprawowanie kontroli

W powiecie tucholskim Organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi, które na bieżąco za pomocą Dyrektora i Kierownika Działu współpracuje z Zarządem Powiatu Tucholskiego. Organizowane są spotkania, na których omawiane są problemy pojawiające się w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka i placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Wspólnie z Zarządem Powiatu realizowana jest kampania rodzicielstwa zastępczego, tematy związane z pieczą omawiane są szeroko na komisjach przed sesją sprawozdawczą i na sesji, co roku odbywają się konferencje, Dzień Rodzicielstwa Zastępczego, ognisko podsumowujące rok pracy rodzin, spotkanie wigilijne, konkurs Wzorowy Uczeń, w którym biorą udział rodziny zastępcze oraz Zarząd Powiatu Tucholskiego. Co roku Zarząd Powiatu otrzymuje ustne sprawozdania i pisemne do wglądu, w tym informacje z realizacji Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej, sprawozdanie z działalności PCPR, sprawozdanie z efektów pracy organizatora, sprawozdanie z pracy koordynatorów. Zgodnie z Oświadczeniem Dyrektora PCPR, w okresie objętym kontrolą Zarząd Powiatu nie widział konieczności upoważniania osób i przeprowadzania dodatkowej kontroli Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka.

[Dowód: akta kontroli str.414-415]

XIII. Realizacja zadań wynikających z rządowych programów wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz rządowego programu, o którym mowa w art. 187 ust. 1 ustawy

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizowało rządowy program wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, o którym mowa w art. 187a ust. 1 ustawy, w ramach „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej” w 2019 r. Z uwagi na brak ogłoszenia powyższego programu w 2020 r. nie był on realizowany.

W okresie objętym kontrolą jednostka realizowała program „Dobry start” na którego realizację wydatkowano w 2019 r. - 37.510,00 zł, natomiast w 2020 r. - 38.124,40 zł.

[Dowód: akta kontroli str.416]

XIV. Finansowanie pobytu w pieczy zastępczej osób, o których mowa w art. 5 ust. 3 ustawy

Zgodnie z pisemnym oświadczeniem Dyrektora PCPR w Tucholi, na terenie powiatu w pieczy zastępczej w kontrolowanym okresie nie przebywały osoby, o których mowa w art. 5 ust. 3 ustawy.

[Dowód: akta kontroli str.417]

XV. Osoby pełnoletnie w pieczy zastępczej

Zarówno w rodzinnej jak i instytucjonalnej pieczy zastępczej, po spełnieniu ustawowych warunków, mogą przebywać i korzystać z pomocy osoby pełnoletnie.

Według stanu na 21 czerwca 2021 r. w rodzinnej pieczy zastępczej przebywało 18 wychowanków pełnoletnich. W instytucjonalnej natomiast 3 wychowanków.

[Dowód: akta kontroli str.418]

W trakcie kontroli stwierdzono, iż na terenie powiatu tucholskiego aktualnie funkcjonuje 11 rodzin zastępczych, w których przebywają wyłącznie pełnoletni wychowankowie.

Wsparciem koordynatora objętych było 5 takich rodzin zastępczych, 6 rodzin pozostawało pod opieką pracownika socjalnego. Wsparcie polegało głównie na monitorowaniu realizacji indywidualnego programu usamodzielnienia, a w razie potrzeby modyfikowaniu go. W ramach współpracy i działań podejmowanych przez koordynatorów mobilizowano pełnoletnich wychowanków do udziału w warsztatach i szkoleniach przygotowujących do usamodzielnienia. W projekcie „Ku dorosłości” uczestniczyło 10 podopiecznych. Rodziny niezawodowe, w których wychowują się wyłącznie pełnoletni wychowankowie umieszczane są w rejestrze rodzin przekazywanym do Sądu. Dwa razy do roku dokonywana była ocena sytuacji pełnoletnich wychowanków z udziałem rodzin zastępczych i w miarę możliwości ich samych. Analiza dokumentacji potwierdziła dokonywanie ocen rodzin, w których funkcjonują pełnoletni.

Rodzina zastępcza wyrażała pisemną zgodę na pozostanie pełnoletniego wychowanka, co jest zgodne z art. 37 ust. 2 ustawy. Należy jednak pamiętać, żeby w przypadku małżonków tworzących rodzinę zastępczą zgodę wyrazili oboje małżonkowie.

[Dowód: akta kontroli str.419-420]

Zespół kontrolujący przeprowadził analizę dokumentacji pełnoletnich wychowanków przebywających w pieczy zastępczej. Działania PCPR w zakresie realizacji art. 37 ust. 2, a także art. 145 ust. 2 i 4 ustawy oceniono pozytywnie. W aktach znajdowały się dokumenty potwierdzające terminowe wskazanie opiekunów usamodzielnień, ich pisemne zgody na pełnienie funkcji oraz indywidualne programy usamodzielnienia wychowanków, przygotowane w wyznaczonym okresie i zatwierdzane przez Dyrektora PCPR.

XVI. Organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym oraz finansowanie pomocy

PCPR w Tucholi przyznawało pomoc osobom usamodzielnianym opuszczającym placówki opiekuńczo-wychowawcze i rodziny zastępcze, określoną w art. 140 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Szczegółowych wyjaśnień w postaci udzielonego wsparcia finansowego dla usamodzielnianych przedstawiła Dyrektor PCPR w formie pisemnej. Z analizy protokołu wynika, że wsparciem na kontynuowanie nauki w okresie objętym kontrolą dla wychowanków opuszczających rodzinną pieczę zastępczą objęto 51 wychowanków, pomocy finansowej na usamodzielnienie udzielono łącznie 6 osobom, natomiast świadczeniem na zagospodarowanie wsparto 6 wychowanków. Wydano również 19 decyzji w sprawie udzielenia pomocy na kontynuowanie nauki dla wychowanków usamodzielnionych z instytucjonalnej pieczy, wypłacono 2 świadczenia na usamodzielnienie oraz 5 podopiecznym udzielono pomocy na zagospodarowanie.

PCPR w Tucholi udzielało pomocy wychowankom opuszczającym pieczę w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych. Z oświadczenia Dyrektora PCPR wynika, że w okresie objętym kontrolą 5 wychowanków zamieszkało w mieszkaniu treningowym lub wspieranym, będącym w zasobach Powiatowego Centrum Wsparcia w Tucholi. W kwestii pomocy w uzyskaniu zatrudnienia 1 osoba zamieszkująca w mieszkaniu wspieranym została zatrudniona na umowę zlecenie w PCPR w Tucholi. Ponadto 10 wychowanków usamodzielniających się korzystało z wsparcia w Projekcie „Ku dorosłości”, gdzie korzystali m.in. z następujących form pomocy: spotkania z coachem, doradcą zawodowym, kursy zawodowe, bony edukacyjne, stypendia, trening umiejętności społecznych.

[Dowód: akta kontroli str.421-424]

Powiatowe Centrum dysponuje możliwością umieszczenia wychowanków w mieszkaniu dla usamodzielniających się. Kontrolującym przedstawiono regulamin pobytu w mieszkaniu, stanowiący załącznik nr 1 do zarządzenia nr 17/2021 r. w sprawie przyjęcia regulaminów mieszkania wspieranego i dla usamodzielniających się.

Po analizie przedstawionej dokumentacji dotyczącej udzielania pomocy osobom usamodzielnianym, działania PCPR w tym zakresie uznano za właściwe, zgodne z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Na podstawie powyższych ustaleń skontrolowaną działalność ocenia się pozytywnie z uchybieniami.¹

Stwierdzone uchybienia wynikają z niedostatecznej i niewłaściwej interpretacji przepisów prawa oraz niedostosowania obowiązujących dokumentów do zmieniających się przepisów ustawy w zakresie zadań organizatora. Po zrealizowaniu poniżej podanych zaleceń, PCPR będzie wykonywać obowiązujące zadania w odpowiednim zakresie. Osobą odpowiedzialną za powstanie stwierdzonych uchybień jest Dyrektor PCPR – pani Anna Toby.

Działając w oparciu o art. 197d ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej, wydano następujące zalecenia pokontrolne:

1. Wnieść o wprowadzenie do Regulaminu Organizacyjnego zadań wynikających z art. 76 ust. 4 pkt 3a i 14a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, tj. *zapewnienie badań psychologicznych kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz rodzinom zastępczym i osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka, a także zapewnianie koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji oraz zadania z art. 77 ust. 3 pkt 7 ustawy, tj. *przestawianie corocznego sprawozdania z efektów pracy – termin realizacji do 31 stycznia 2022 r.**
2. Uzupelnąć zakresy czynności koordynatorów o zadanie z art. 77 ust. 3 pkt 7 ustawy, tj. składanie corocznego sprawozdania z efektów pracy organizatorowi rodzinnej pieczy zastępczej, a także wymagać realizacji ww. art. ustawy przez koordynatorów oraz pracownika wykonującego jego zadania – termin realizacji – do 31 stycznia 2022 r.

Kontrolę wpisano do książki kontroli pod numerem 42 w dniach 21, 23, 28 czerwca oraz 6, 7 i 12 lipca 2021 r.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach. Jeden egzemplarz wystąpienia pokontrolnego przekazuje się kierownikowi kontrolowanej jednostki, za potwierdzeniem odbioru.

Na podstawie art. 197d ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz § 14 rozporządzenia w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli, kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego, zgłosić do niego zastrzeżenia.

Wojewoda, w terminie 14 dni od dnia otrzymania zastrzeżeń, przedstawia stanowisko w sprawie ich uwzględnienia lub nieuwzględnienia.

---

1. Dokonana ocena została oparta o następującą skalę ocen (na podstawie zarządzenia Nr 371/2017 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 12.12.2017 r., w sprawie wprowadzenia Regulaminu kontroli): pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowością, pozytywna z nieprawidłowościami, negatywna (po przekroczeniu przyjętego progu istotności). Przez uchybienie należy rozumieć odstępstwo od stanu pożądanego o charakterze wyłącznie formalnym, nie powodujące następstw dla kontrolowanej działalności, zarówno w aspekcie finansowym, jak i wykonywania zadań.

W przypadku nieuwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę kontrolowana jednostka jest obowiązana, w terminie 30 dni od dnia otrzymania stanowiska Wojewody, o którym mowa powyżej, do powiadomienia Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych.

W przypadku uwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę kontrolowana jednostka jest obowiązana, w terminie 30 dni od otrzymania stanowiska, do powiadomienia Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych zastrzeżeń.

W przypadku przyjęcia wystąpienia pokontrolnego bez zastrzeżeń, kontrolowana jednostka jest zobowiązana, w terminie 30 dni, do powiadomienia Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych.

Ponadto wskazuje się, iż zgodnie z art. 198 ust.1 ww. ustawy o wspieraniu rodziny: *kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 10.000 zł.*

Z up. Wojewody Kujawsko-Pomorskiego

Józef Ramlau
Wicewojewoda

